

1. Ilmiy tadqiqot ishining qisqacha annotatsiyasi

Chet tillarni kasbga yo'naltirilgan yondashuv asosida o'qitish, ta'lim jarayonida o'quvchi/ talabalarning kasbiy ehtiyojlariga e'tibor qaratishni anglatadi. Ushbu yondashuv o'quvchi/ talabalarga chet tilini o'z kasbiy faoliyatida samarali qo'llash imkonini beradi va ularning kasbga tayyorgarligini yaxshilaydi.

2. Muammo va uning dolzarbligi

1. Kasbga yo'naltirilgan yondashuvning mohiyati

- **Kasbiy kontekst:** O'quvchi/ talabalar o'z kasbiga mos keladigan vaziyatlarda tilni o'rganishadi. Bu ularning o'rganish jarayonini real hayotdagi sharoitlarga yaqinlashtiradi.
- **Ehtiyojlarga asoslangan o'rganish:** O'quvchi/ talabalarning kasbiy ehtiyojlari va maqsadlariga qarab o'quv dasturlari tayyorlanadi. Masalan, tibbiyot, biznes, muhandislik yoki san'at sohasidagi talablar e'tiborga olinadi.

2. Afzalliklari

- **Praktik qo'llanilishi:** O'quvchi/ talabalar tilni o'rganishda kasbiy terminologiya va amaliy ko'nikmalarni o'zlashtirishlari mumkin. Bu esa ularning ishga joylashish imkoniyatlarini oshiradi.
- **Motivatsiyani oshirish:** O'quvchi/ talabalar o'z kasbiga tayyorgarlik ko'rish jarayonida tilni o'rganishlari natijasida yanada motivatsiyalangan bo'lishadi. Ularning qiziqishlari va ehtiyojlari inobatga olinganligi sababli, o'rganish jarayoni yanada qiziqarli va samarali bo'ladi.
- **Interaktiv o'rganish:** Kasbiy kontekstda o'qitish, o'quvchi/ talabalarni guruhlarda yoki jamoalarda ishlashga undaydi, bu esa interaktiv o'rganishni rivojlantiradi.

3. Amaliyot

- **Kasbiy simulyatsiyalar:** O'quvchi/ talabalarga ish jarayonini simulyatsiya qilish imkonini beruvchi darslar tashkil etish. Masalan, biznes muhokamalari, intervyular yoki professional taqdimotlar.
- **Tayyorlov materiallari:** Kasbiy muammolarni hal qilish uchun mo'ljallangan materiallar, maqolalar, video materiallar va boshqa resurslar taqdim etish.
- **Mehnat bozoriga moslashish:** O'quvchi/ talabalar uchun ishga joylashish jarayonida foydalaniladigan til va terminologiyani o'rganish imkoniyatlari. Masalan, rezyume yozish, ish intervyusida ishtirok etish kabi faoliyatlar.

4. Yondashuv turlari

- **Tashkilotlar bilan hamkorlik:** O'quvchi/ talabalarni o'qitishda ish beruvchilar yoki kasbiy tashkilotlar bilan hamkorlik qilish, real ish sharoitlarini tushunishga yordam beradi.
- **Dasturlar va kurslar:** Kasbiy ehtiyojlarga mos keladigan maxsus dasturlar va kurslar ishlab chiqish. Bu o'quvchi/ talabalarni har xil sohalarda malakali mutaxassislar sifatida tayyorlashda yordam beradi.

5. O'qituvchining roli

O'qituvchilar kasbga yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirishda muhim rol o'ynaydilar. Ular quyidagi vazifalarni bajarishi kerak:

- **Kasbiy maqsadlarni aniqlash:** O'quvchi/ talabalarning kasbiy maqsadlarini tushunib, ta'lim jarayonini shunga moslashtirish.
- **Resurslarni tayyorlash:** O'quvchi/ talabalarga kerakli kasbiy materiallar va vositalarni taqdim etish.
- **Ko'nikmalarni baholash:** O'quvchi/ talabalarning o'zlashtirgan bilimlari va ko'nikmalarini baholashda kasbiy kontekstdan kelib chiqib metodlar qo'llash.

3. Foydalaniladigan adabiyotlar ro'yxati

1. Turdiev Sh.R. Talabalarni aniq fanlar negizida kasbga yo'naltirishning metodik tizimini takomillashtirish (texnika oliy o'quv yurtlari misolida). Filol.fan.b.fals.dok. ...diss. – Toshkent, 2018. – 165 b.
2. Alimatova G. R. Kollej o'quvchilarining matematik tayyorgarligini kasbga yo'naltirish metodikasi (sanoat kasb-hunar kollejlari misolida). Filol.fan.nom. ...diss.. – Toshkent, 2004. – 130 b.
3. O'rozov B. H. Talabalarni unumli mehnat jaryonida o'quvchilarni kasbga yo'naltirishga tayyorlashning metodik jihatlari. Ped.fan. nom. ...diss. – Toshkent, 1997. –253 b.
4. Brown, J. (2000). Vocabulary and language goals in tourism education. Journal of Tourism Studies, 10(2), 145-162.
5. Smith, R. (2015). The role of vocabulary in tourism education. Tourism Education Journal, 24(3), 210-225.
6. Johnson, M. (2018). Lexical competence in the tourism industry. International Journal of Tourism Research, 35(4), 378-391.
7. Lee, S. (2020). Enhancing students' lexical competence in tourism education. Journal of Hospitality and Tourism Education, 47(1), 55-67.
8. Пирогова О.В. Перспективы развития туристского образования Современные проблемы науки и образования. 2016. No 6. С. 375.

4. Ilmiy tadqiqot ishidan kutiladigan natija

Chet tillarni kasbga yo'naltirilgan yondashuv asosida o'qitish, o'quvchi/ talabalarning til o'rganish jarayonini kasbiy ehtiyojlari bilan bog'lab, ularni yanada samarali va motivatsiyalangan qilib tayyorlaydi. Bu yondashuv orqali o'quvchi/ talabalar o'z kasbiy faoliyatlarida tilni qo'llashda yanada ishonchli bo'lishadi va zamonaviy mehnat bozorida muvaffaqiyatli bo'lish imkoniyatiga ega bo'ladilar.